

corinne.sauer@jims-israel.org

Tel: 0546-273-133

האם נשים ישראליות מופלות לרעה בזכויות הקניין? ישראל במקום ה-53 מתוך 115 מדינות במדד שוויון מגדרי בזכויות הקניין

ירושלים, ישראל – מדד שוויון מגדרי בזכויות הקניין (GEPR) שפורסם בידי מכון ירושלים לחקר שווקים (JIMS) וברית זכויות הקניין, מודד את זכויות הנשים בנוגע לקניין ב-115 מדינות (המייצגות 96% מהתל"ג העולמי). ישראל מגיעה למקום ה-53 – ציון נמוך ביותר. הדבר ממחיש שנשים בישראל אינן זוכות לשוויון בתחומים של חופש הבעלות, השימוש והסידור רכוש.

מדד שוויון המינים בזכויות הקניין כולל 5 מרכיבים הבוחנים את גישתן של הנשים לקרקעות, אשראי ורכוש, וכן בתחומי הירושה וזכויות חברתיות. כל הנתונים הכלולים במדד מפורסמים בידי מסד הנתונים של "מגדר, מוסדות ופיתוח" של ארגון ה-OECD. ישראל זוכה לציונים טובים יחסית בדיני ירושה וזכויות חברתיות, אך מקבלת ציון נמוך בשאר המרכיבים. למעשה, ישראל נופלת למקום ה-73 אם מודדים אך ורק גישה שווה לקרקעות, אשראי ורכוש.

שוויון מגדרי הוא בדרך כלל חסון מאוד במדינות מפותחות, וכמעט בלתי קיים במדינות מתפתחות. בשנת 2009, המדינה המובילה היא פינלנד, בעוד שהציון הגרוע ביותר הוענק לצ'אד. ישראל, במקום ה-53, הגיעה מאחורי רוב המדינות האירופאיות והצפון-אמריקניות, ובאופן מפתיע גם מאחורי טורקיה, שהגיעה למקום ה-49.

החוסר בשוויון מגדרי בזכויות הקניין משמעותו שנשים אינן יכולות להשתמש ביתרונות הכלכליים של זכויות כאלו ולהבטיח לעצמן איכות חיים גבוהה יותר. המצב גם מונע מנשים להיכנס למקצועות מסוימים וגם לחשוך מפתחת עסק חדש.

ניתן לייחס את הפער המגדרי לגבי העצמאיים בישראל למחסור בשוויון מגדרי בזכויות הקניין. על פי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס), 16.7% מהגברים היו עצמאיים בשנת 2008 בעוד שרק 6.7% מהנשים היו עצמאיות. אם זכויות הקניין של הנשים היו מתקרבות יותר לנהוג אצל הגברים, יותר נשים היו פותחות עסקים קטנים והופכות לעצמאיות. מכיוון שעסקים קטנים משמשים גם כקטר המרכזי של צמיחה כלכלית ויצירת מקומות עבודה, יותר שוויון מגדרי יסייע לכל המדינה מבחינה כלכלית.

מחקרים אמפיריים הוכיחו ששוויון מגדרי והעצמת האישה מהווים גורמים חשובים בצמצום העוני ועידוד הצמיחה. מחקר של הבנק העולמי שנערך בידי אנדרו מוריסון, דושינאט' ראג'ו ו-ניסטה סינהה מראה כי ככל שהכנסת הנשים עולה כך העוני קטן; צמיחה קצרת-טווח עולה הודות לגידול בצריכה; והצמיחה ארוכת-טווח זוכה לתמריץ הודות לשיעורי חיסכון גבוהים יותר.

העצמת האישה גורמת גם לעמדת מיקוח חזקה יותר בתוך הבית, דבר המשפר את איכות חיי הילדים. כאשר הנשים מחונכות יותר וזוכות לשליטה רבה יותר על משאבי המשפחה, איכות החיים, ההישגים החינוכיים ובריאותו של הילד משתפרים. כתוצאה מכך, נשבר מעגל העוני וקיים תמריץ לצמיחה עתידית.

אודות המדד הבין לאומי להגנת זכויות הקניין

המדד הבין לאומי להגנת זכויות הקניין מספק לציבור, חוקרים, וקובעי מדיניות סביב העולם כלי לניתוח השוואתי ומחקר עתידי על ת זכויות הקניין ברחבי העולם. המדד מנסה לסייע לכלכלות עם ביצועים מאכזבים לפתח כלכלות חסונות תוך דגש על דיני רכוש תקינים. למידע נוסף, כגון ניתוחים על כל מדינה ומדינה, רשימת הארגונים השותפים ברחבי העולם, או לקרוא את הדוח במלאו, ניתן לבקר באתר www.InternationalPropertyRightsIndex.org.

לגבי המכון ירושלים לחקר שווקים

המכון ירושלים לחקר שווקים (JIMS) הוא צוות חשיבה עצמאי ללא מטרת רווח המתמחה במדיניות כלכלית. משימת המכון היא לדרבן קידמה חברתית בישראל דרך חופש כלכלי וחופש הפרט. האתר של JIMS הוא <http://www.jims-israel.org>.